

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 20. prosince 2012 č. 951

Stanovisko

vlády k návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 867)

Vláda na své schůzi dne 20. prosince 2012 projednala a posoudila návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 867), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z těchto důvodů:

1. Navrhovaná úprava je podle názoru vlády nekonceptčním a nesystémovým zásahem do právního předpisu upravujícího zřízení obcí, jejich vnitřní organizaci a obecně vymezujícího jejich působnost, kam předložená úprava věcně nepatří. Vláda vyjadřuje současně i své pochybnosti o ústavní konformitě předloženého návrhu. V neposlední řadě vláda upozorňuje, že řada ustanovení navrhované novely je věcně a terminologicky nedopracovaná, nejednoznačná či vzájemně rozporná.

2. Zařazení navrhované úpravy do obecního zřízení odporuje jak předmětu úpravy tohoto předpisu, tak jeho systematické. Návrh předpokládá poskytování specifické sociální služby, jejíž úprava věcně nepatří do obecního zřízení, nýbrž do zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Zákon o sociálních službách pojem „azylového centra“ sice nezná, nicméně obsahuje úpravu poskytování sociálních služeb, v jejímž rámci jsou jako zařízení sociálních služeb již upraveny azylové domy, nízkoprahová denní centra nebo noclehárny, jež svou povahou odpovídají navrhovaným azylovým centrům a které může předkladatelem uvedená cílová skupina osob využívat. Úprava azylových center v rámci obecního zřízení by proto byla v kolizi s právní úpravou zákona o sociálních službách a jeho nepřipustnou nepřímou novelizací.

3. Podle předloženého návrhu by měly povinnost zřizovat azylová centra obce nad 50 tisíc obyvatel, a to v rámci své samostatné působnosti. V rozporu se základními zásadami vymezujícími možnost státu zasahovat do výkonu samostatné působnosti územních samosprávných celků je tak uvedená povinnost selektivně ukládána pouze některým obcím a nikoli všem obcím ve stejném rozsahu. Také výjimka z povinnosti zřídit azylové centrum v případech, kdy jsou v katastrálním území obce zajištěny služby azylového centra jinou organizací, je ve své podstatě k některým obcím diskriminační. Navrhovaná ingerence Ministerstva práce a sociálních věcí, jež by mohlo rozhodovat na žádost obce o výjimce z navrhované povinnosti zřídit azylové

centrum, či jeho pravomoc udělovat obcím pokuty za porušení navrhovaných povinností, odporuje podle názoru vlády tomu, aby povinnost zřizovat azylová centra mohla být upravena jako součást samostatné působnosti obcí. Navrhovaná úprava by vzhledem k výše uvedeným skutečnostem mohla být shledána jako odporující čl. 101 odst. 4 Ústavy České republiky.

4. Jako ústavněprávně problematické se ve světle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/12, publikovaného pod č. 437/2012 Sb., též jeví ustanovení navrhovaného § 35b odst. 6, podle něž mají nárok na přednostní využití služeb azylového centra ti, kteří poskytnou azylovému centru bezplatnou pomoc.

5. Úprava možnosti vyloučit agresivní osoby, osoby soustavně rušící ostatní uživatele azylového centra a osoby nedodržující základní hygienická pravidla z užívání služeb azylového centra uvedená v navrhovaném § 35b odst. 5 je formulována značně obecně a nekonkrétně, neboť zejména není zřejmé, kdy bude osoba splňovat podmínky pro vyloučení a kdo a jak bude tyto osoby z centra vylučovat.

6. Podle navrhovaného ustanovení § 35b odst. 4 písm. b) by se měl azyl poskytovat minimálně ve dnech, kdy klesne teplota pod 15°C. Není přitom jasné, zda postačí být krátký pokles teploty během dne pod uvedenou hranici, čemuž by dikce návrhu nasvědčovala, což by však s ohledem na průměrné noční teploty v České republice znamenalo takřka celoroční povinnost. Návrh neřeší ani otázky, kdo, kdy, kde a jak bude kontrolovat naplnění této podmínky. Použitý pojem „azyl“ je navíc v českém právním řádu již používán, zejména pak zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, a to v jiném smyslu, než jaký zamýšlí předkladatel. Obdobně výkladově nejasná je formulace podmínky venkovní teploty i v ustanovení § 35b odst. 7, přičemž též není zřejmé, zda se zde uvedená povinnost poskytnout základní služby všem vztahuje i na osoby, jež lze podle odstavce 5 z užívání služeb azylového centra vyloučit.

7. Návrh zákona vůbec neřeší, jaký personál bude v navrhovaných azylových centrech zaměstnán, resp. kdo bude zajišťovat jednotlivé služby a činnosti a jaké budou požadavky na tyto osoby.

8. Návrh počítá s velmi vysokou pokutou až 2 mil. Kč udělovanou Ministerstvem práce a sociálních věcí, kterou je však nelogicky postihováno pouze nesplnění povinnosti informovat o umístění azylového centra a o jeho otevírací době, nikoli samotné nezřízení azylového centra.

9. V čl. II návrhu zákona je stanoveno nabytí účinnosti dnem jeho vyhlášení. Zákon o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv však podmiňuje stanovení účinnosti právního předpisu dnem jeho vyhlášení naléhavým obecným zájmem. Předkladatel stanovené datum účinnosti odůvodňuje pouze tím, že pro uplatnění navrhované změny v praxi není nutná žádná legisvakance, aniž by se vypořádal se skutečností, že povinnost zřídit azylové centrum podle předloženého návrhu nebude fakticky možno realizovat, protože na případné zřízení azylového centra, včetně

zajištění veškerého technického, personálního a finančního zázemí, je třeba delší časový prostor.

10. Podle názoru vlády nelze souhlasit s navrženým způsobem financování azylových center, kdy je obcím ukládána povinnost azylová centra zřídit, aniž by jim byly poskytnuty finanční prostředky k realizaci této nové působnosti. Na rozdíl od předkladatele návrhu se nedomnívá, že náklady na zřízení a provoz azylových center by mohly být pokryty prostředky ušetřenými za náklady na opravy obecního majetku.

11. Nelze též souhlasit s předpokladem uvedeným v důvodové zprávě, že návrh nebude mít dopady na rozpočty krajů a obcí. Vláda je naopak toho názoru, že předložený návrh by přinášel významné dopady na rozpočty těch obcí, jež by musely povinně azylová centra zřídit.

12. Předložený návrh zákona zároveň vykazuje některé legislativně technické chyby a nedostatky. Vzhledem k stejnému obsahu a účelu navržené úpravy s úpravou návrhu novely zákona o hlavním městě Praze (sněmovní tisk č. 866) předloženou souběžně stejným předkladatelem též ztrácí smysl předložení dvou samostatných návrhů.